

v odborovi seji dne 2. oktobra 1891. Ali tudi odbor ni se mogel za to odločiti; znižal pa je v odborovi seji dne 2. novembra 1891 naročnino na 2:50 gld in obliko povečal, da je zdaj za eno stran več prostora kakor poprej.

Od dne do dne pridobiva si »Slov. Gospodar« novih prijateljev. Z veseljem biležimo, kar nam izkazujejo zapisniki, da naš list še ni nikdar štel toliko naročnikov kakor zdaj. Ali še vse lepših uspehov mu želimo.

Neizmernih zaslug si je pridobil tekom 30 let svojega obstanka za probujo naroda. Ne pretiramo, ako trdimo: Karkoli se je dobrega zasnovalo med našim ljudstvom, zmirom je pomagal, spodbujal, zagovarjal, branil ali bil celó začetnik »Slov. Gospodar«. Tako upamo in se trdno zanašamo, bode ostalo tudi v sedajšnjih nevarnih in težavnih časih. Vedno silneje stopa na dan tudi pri nas socijalno vprašanje. Ker pa je »Katol. tisk. društvu« namen, pospeševati tudi »družabne koristi«, naj nam bo v neizogibnem socijalnem boju, opiraje se na trdno podlago nesprenemljivih in zveličavnih resnic sv. katoliške vere, vodnik in prvoboritelj »Slov. Gospodar«.

Tajnik.

Šestindvajseta obletnica „katol. političnega“ društva v Konjicah.

Lanska »srebrna obletnica« se nam je bila za več tednov zavlekla vsled sv. misijona, a letos smo pa obhajali obletnico baš zadnjo nedeljo meseca januarja, kakor je bilo to društvo pred 26 leti ustanovljeno. — Prvomestnik, vč. g. nadžupnik Jernej Voh, se je spomnil viharnih časov, v katerih je naše društvo stopilo na pozorišče. Na tem se je vedno častno borilo in se bo borilo za vero, dom, cesarja. S trikratnim krepkim živio-klicem na svetlega cesarja sklene nagovor ter podeli besedo našemu državnemu poslancu, g. profesorju Fr. Robiču.

Zborovalci, ki so bili lepo okinčano sobano napolnili, so z radostnim ploskanjem pozdravili našega vrlega kandidata. Ta začne po vrsti razlagati najvažnejše postavbe, katere je sklenil državni zbor v zadnjih 6 letih. Poročilo je trajalo celo uro. Pred vsem nam je pojasnjeval bodoči osebni ali personalni davek, ki utegne nekaj bremen odvzeti kmetom in obrtnikom ter jih naložiti kapitalistom. Nato nam je razložil postavbo o pregledu zemljiškega katastra. Poslušalce je vidno zanimalo poročilo, posebno o novi domovinski postavi in njenih posledicah, kakor tudi mala postavba o živinski soli. Poročilo o slovenski gimnaziji celjski, katero nam hočejo nemški nacijonalci po vsej sili zadušiti, vzbudilo je veliko nevoljo nad onimi poslanci, ki so to zmešnjavo zakrivali. Zato se tudi nihče ni navduševal za »jugoslovanski klub«, ki nam bržčas nikoli ne bo toliko koristil, kolikor bivši Hohenwartov klub.

Ker se je volilcem zadovoljnost z našim dosedanjim državnim poslancem na licu brala, je g. prvomestnik prečital in utemeljil dve resoluciji. Prva izreka g. poslancu Robiču iskreno zahvalo za možato dosedanje zastopanje naših koristij in ga prosi, še za bodoče vsprejeti naš mandat; druga resolucija pa izreka priznanje vodstvu »Slov. društva« z nado, da bode kandidatom za bodoče volitve priporočevalo le takšne može, ki stojijo na stališču, označenem v zadnjem skupnem pastirskem listu avstrijskih škofov. — Obe resoluciji sta se vsprejeli soglasno.

Nato nastopi č. g. župnik Žičkar, deželni poslanec za brežiški okraj. Ta je pa z živimi bojami nam naslikal boj, katerega imajo naši poslanci v deželnem

zboru v Gradcu. Tudi je podal kratek obris krivih naukov socijalnih demokratov ter zbrane vspodbujal, da se gotovo udeležijo bodočih volitev za državni zbor. Končno je pojasnil način, po katerem se bode volilo v 5. kuriji.

Po predlogu g. dr. Rudolfa se je soglasno sklenilo, odposlati prošnjo do deželnega zbora, da našemu okraju polajša butaro, katero nam nalaga naša ozkotirna železnica. Doslej je naš okraj plačal že 20.000 gld. za odkup zemljišč za to železnico in nad 20.000 gld. obrestij za denar, ki se je v to železnico potepel, okraj je deželi še vedno 150.000 gld. dolžen, za katere mora 6.300 gld. na leto obresti plačevati. To je grozno!

Ker se je začelo že mračiti, so se ostale točke dnevnega reda ob kratkem zvršile. Po nasvetu č. g. Vida Janžekoviča, kaplana čadramskega, se je dosedanji društveni odbor po vskliku odobril še za 27. društveno leto. Naj shrani »Slov. Gospodar« v praznični obliki njihova imena, potem mu bomo pa tudi mi povedali, kako da smo se ga pri tem zborovanju spominjali. Prvomestnik ostane vč. g. Jernej Voh, nadžupnik in dekan, nja namestnik g. Janez Rudolf, kmet v Dobrnežu; tajnik č. g. Fric Kukovič, vikar konjiški; knjižničar g. dr. Ivan Rudolf, odvetnik v Konjicah; blagajnik č. g. Alojzij Šoba, kaplan konjiški; blagajnikov namestnik g. Franc Napotnik, kmet na Tepanjskem vrhu, odborniki: gg. Jakob Klinec z Brega; Jurij Šibanc iz Konjiške vasi in Jurij Potnik, župan pri Sv. Kunigundi na Pohorju; namestniki: gg. Jože Podkubovšek iz Žič, Franc Flis s Prihove, namesto rajnega Antona Kokolja pa vstopi Janez Bezget s Perovec.

Potem, ko je nekaj novih udov pristopilo društvu, da jih štejejo okoli 270, je g. prvomestnik nasvetoval sledečo resolucijo: »Društveni zapisniki pričujejo, da je naše društvo izreklo svoje priznanje »Slov. Gospodarju« že pred 25 leti, ko ga je uredoval še pokojni dr. Jože Ulaga, pa tudi pozneje, ko ga je uredoval državni poslanec g. dr. Lavoslav Gregorec, zato ono izreka zaslužen pohvalo tudi sedanjemu slavnemu uredništvu »Slov. Gosp.« ter želi listu dolgega življenja in obilnega uspeha«. Tudi ta sklep se je vsprejel soglasno.

Končno se je g. prvomestnik spomnil sv. očeta papeža Leona XIII., ki bodo v kratkih dneh nastopili dvajseto leto vladanja sv. katol. cerkve. Zato se je sklenilo, poprositi našega mil. knezoškofa, da naznanijo sv. očetu čutila najgloblje udanosti in neomahljive zvestobe našega društva do sv. stolice. Ta sklep se je pa vsprejel še s posebnim navdušenjem. — S trikratnim živio-klicem na sv. očeta se je potem zaključil zbor, ki se sme najsijajnejšim našega društva prištevati.

Konjičan.

Cerkvene zadeve.

Občna družba krščanskih družin.

Tretjo nedeljo po sv. Treh kraljih se obhaja praznik svete družine nazareške, ki je za vsako hišo velikega pomena, zlasti dandanes. Živimo v nevarnem času; bati se je bodočnosti; hudi udarci nas zadevajo, še hujši viharji nam pretijo zaradi brezvernosti in brezbožnosti onih, ki hočejo razrušiti sedanji red. Seveda v tem se motijo; oni niso na pravem sledu; daleč so zašli, skrajni čas je, da se poprimemo kake zdatne pomoči v rešenje perečega družabnega vprašanja.

Kot sredstvo so podali globokoumni sv. oče Leon XIII. vsemu svetu prav družbinsko bratovščino — »družbo krščanskih družin na čast sv. družini nazareški«

v svojem apostolskem pismu od dne 14. junija 1892. Za našo škofijo so vpeljali to koristno družbo v svoji očetovski skrbi mil. knezoškof Mihael v jeseni leta 1893. in priskrbeli dovoljenje rimske stolice, katero je podelila kongregacija za sv. obrede z dopisom od dne 13. novembra 1893.

Da so naš višji nadpastir prave strune v sreih svojih udanih skolljanov zadeli, pokazalo je razširjenje družbe. Do konca maja pretečenega leta 1896. je pristopilo k družbi že 22.245 krščanskih družin s 111.630 udi.

Ako se bodo družine ravnale po vzgledu sv. družine nazareške in posnemale njene čednosti, se bode nesrečno stanje človeške družbe gotovo zboljšalo. Očetje, gospodarji, oblastniki in predstojniki imajo najlepšo predpodobo na sv. Jožefu; matere in gospodinje na preblazeni Devici Mariji; otroci in podaniki na božjem detetu. Krščanske družine morejo od sv. družine vsprejeti najlepše, a tudi prekoristne, ob enem potrebne čednosti: delavnost, pravo pobožnost, krščansko ljubezen.

To so tri zlahne rožice, ki bi se naj presadile v naše krščanske hiše, naj bi rasle in se razevetale vsem domačim v časni in večni blagor. Morajo pa se zalivati, da ne usahnejo, to je, družine ki so že v družbi, morajo res posnemati svoj vzor, one pa, ki še niso v nji, naj pristopijo in uvidele bodo, čemu je ta družba. Kar o treh naštetih, velja seveda o vseh drugih družbinskih čednostih, o pokorščini, ponižnosti, zvestobi, pravičnosti, čuječnosti itd.

Brez teh ne morejo biti družine srečne, in ker je »obstanek javnega kakor zasebnega življenja odvisen zlasti od domačega družinskega reda« tudi države, dežele in sploh človeštvo ne more biti srečno, če ni krščansko. Zato naj se spoznijo besede sv. očeta: »Jezus, Marija in Jožef naj varujejo krščanske hiše, v katerih se bodo klicali na pomoč; naj gojijo v njih ljubezen, pospešujejo lepo vedenje, naj spodbujajo k čednosti, lajšajo in slajšajo naj bridkosti, ki od vseh strani pretijo človeškemu rodu!«

Blagoslovljenje podobe sv. družine na Prihovi.

Česar smo si že dolgo želeli, to nam se je spopolnilo na praznik sv. družine. Mati Dobriča, mnogoletna vodilja »križevskih žen«, so dali denar, čast. šolske sestre v Mariboru so nam pa priskrbele prav lepo podobo sv. družine. Kmalu popoldne se je zbralo lepo število ovenčanih »križevskih deklet« v belih oblačilih. Štiri device so novo podobo nosile, druge so pa okoli nje svetile. Veleč. g. nadžupnik Jernej Voh, dekan konjiški, so bili k tej svečanosti seboj pripeljali grajskega kaplana, čast. g. Angela Krajnoviča iz konjiškega grada, č. g. kaplan Vid Janžekovič so bili pa prihiteli iz Čadrama.

Vpričo obilne množice so nam naš g. dekan v posebnem imenu prečastitega ordinarijata blagoslovili novo podobo, ki se je potem nemudoma obesila na steno leci ali pridežnici nasproti. Pred podobo so se prižgale luči na dveh pozlačenih svečnikih, katera je na troške zgoraj omenjene Marije Flis okusno napravil g. Ferd. Kager v Celju.

Potem so stopili gosp. dekan na leco, da so nam razložili zgodbo nove družbe na čast sv. družini, njene dolžnosti in tudi njene prednosti. Povedali so pa tudi, kako da smo dobili to podobo ali sliko, katero so nam še nekoliko pojasnili. Ob koncu pridige so nam blagoslovili podobe sv. družine, katerih smo bili mnogo prinesli seboj v cerkev. Poslednjič so pa naš čast. gospod župnik Valentin Tamše imeli slovesne večernice.

Pevke naše nam so po večernicah še dolgo pele na čast sv. družini. Poslednjič smo še molili na čast

sv. družini, za vse dobrotnike, našo faro in naše cerkve, posebno pa za bolnega princa Ernija Windisch-Graetza. Hitra noč nas je primorala zapustiti cerkev in se podati na dom. Ta lep praznik pa nam vsem ostane v blagem spominu.

Mili darovi za družbo vednega čiščenja:

Hajdinj 14 fl., Črešnice 4 fl. 25 kr., Sv. Ana v Slov. gor. 14 fl. 72 kr., volilo Marije Žamut 5 fl., Sv. Jurij v Slov. gor. 21 fl., Sv. Bolfank pri Bišu 18 fl., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 fl., Kalobje 2 fl., Vitanje 9 fl. 50 kr., Zreče 29 fl. 1 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 10 fl., Makole 35 fl., Sv. Martin v Rožni dolini 16 fl.

Gospodarske stvari.

Glavni vzrok propadu kmetijstva.

Ne mine skoraj dan, da se ne bi čule tožbe o propadanju kmetijstva. Urokov se našteva mnogo: slabe letine, vremenske uime, nizke cene pridelkom, visoka plačila delavcem itd. Vendar to so težave, ki pridejo in odidejo s časom. Glavni vzrok je kapitalizem. On je tisti sovražnik kmeta, ki je vzdignil zemljišče v zrak in enako drugemu blagu je ponudil na sejem. To krivico pa je podzidal z njemu lastnim materijalom, z dolgovi, kateri ko dorastejo, prevrnejo kmeta iz doma in zemljišča. Usodepolno je za kmetijstvo, da je to prišlo v navado in se zapečatilo s postavo.

Govorimo nekaj razločneje. Vprašajmo kogar koli, kaj najbolj teži dandanes kmeta, kaj je tega ali onega pregnalo z doma; odgovorilo se nam bo: dolgovi. In kje pa se neki vzamejo ti, ker je še oče ali ded ravno tisto zemljišče dolga leta obdeloval in vendar dobro gospodaril? Vrh tega tudi sin ni bil napačen v delu, še manj pa zapravljivec! Tu smo prišli do onih vrat, pri katerih lezejo kmetu dolgovi v hišo, da ga pogosto iz nje vržejo. Ta vrata so: previsoka cenitev zemljišč po smrti zapustnika, ki je preminol brez oporoke.

Tukaj smo zadeli ob oni kamen, kateri zasuje voz na kmetu pogubno pot. Cenilni možje se namreč prej zaprisežejo, da bodo cenili vsikdar po vrednosti premoženja. To se je tudi zgodilo, voz se je preobložil, zato pa zdrčal navzdol in zvrnil posestvo v dolgove. Govori se sedaj o onem posestvu in njega vrednosti, naštevajo se suhoparne številke, katere padejo mlademu kmetu na ramena kot dolgovi; vprašanje pa je, bo-li jih mogel kedaj plačati?

Vzamimo primer. Posestvo A. je vredno s premičnim blagom vred 8000 gld. Za umrlim posestnikom so zapustniki mati-udova in šest otrok. Od teh jeden prevzame posestvo. Na njem je dolga 2000 gld. Ostane torej za dediče 6000 gld.; od teh gre na mater sosesnico polovica in druga polovica 3000 gld. na otroke. Mladega posestnika delež je torej 500 gld., kateri se odšteje, vse drugo v znesku 7500 gld. pa mu je na dolg.

Sedaj je zanimivo vedeti, koliko bo plačal pristojbine ali »desetka«. Ako posestvo ni bilo dolga leta prodano, velja pristojbina $3\frac{1}{2}$ odstotka, to je 35 gld. od tisočaka. K temu se prišteje še 25% doklad in dostikrat še druge svote. Računimo: Od 8000 gld. po $3\frac{1}{2}$ % znes 280 gld., k temu 25% ali četrtnina je 70 gld., vkup 350 gld. To je suha svota, katera se pa žalibog še rada zabeli s kakšno izvanredno priklado.

Zraven je mlademu kmetu še treba plačati cenitev, kôleke in notarja, še le ko je to opravil, more se šteti za posestnika. S tem pa je tudi bogatejši za jedno britko skušnjo. Prepričal se je namreč, da so mu imeno-